PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Somaliassa ei ole tällaisia museoita, koska siellä ei arvosteta vanhaa samalla tavalla. **OPISKELIJA YUSUF ABDALLE**

Opiskelijat tekivät Murtovaaran museosaunaan tuohikaton

JUHANI NUUTINEN

Antti Kortelainen ja Teuvo Tervo asentavat malkapuita tuohien päälle.

Perinnetaitoja ja materiaalintuntemusta siirrettiin sukupolvelta toiselle.

VALTIMO

”Tämä oli meille ainutlaatuinen tilaisuus. Monissa oppilaitoksissa ei ole mahdollisuutta tällaiseen”, iloitsee opettaja **Teuvo Tervo** Pohjois-Karjalan ammattiopiston Nurmeksen-yksiköstä.

Ammattiopiston rakennuslinjan oppilaat viettivät syyskuussa pari viikkoa leirielämää Valtimon Murtovaarassa, jossa he rakensivat perinteisen tuohikaton museosaunaan.

Murtovaaran talomuseo on ainutlaatuisen alkuperäisenä säilynyt vanha kruununmetsätorppa, jota ylläpitää Karjalaisen kulttuurin edistämissäätiö.

Työ tehtiin perinteisillä käsityökaluilla. Urakka alkoi malkapuiden kuorimisella ja särkylautojen halkaisemisella pyöreästä puusta.

”Välillä ihan mukava tehdä tällaistakin”, pohtii opiskelija **Joona Partanen**.

Opiskelijoiden joukossa oli myös Somaliassa syntynyt **Yusuf Abdalle**, joka pääsi ensi kertaa näkemään, miten Suomessa asuttiin vuosisata sitten. ”Somaliassa ei ole tällaisia museoita, koska siellä ei arvosteta vanhaa samalla tavalla”, hän kertoo.

Museota isännöivä **Heikki Ovaskainen** lupailee oppilaitosyhteistyölle jatkoa. ”Kysymys on perinnetaitojen ja materiaalintuntemuksen siirtämisestä uusille sukupolville. Eiväthän nämä pojat aiemmin olleet juuri kirvestä edes käyttäneet.”

SAMPSA OINAALA

JUHANI NUUTINEN

Antti Kortelainen (edessä oik.) ja Pyry Hiltunen valmistelevat lankkua, taustalla Sergei Pushkin (vas.) ja Ossi Pulkkinen rakentavat telineitä.

TEUVO TERVO

Uusi katto komistaa Murtovaaran talomuseon saunan.

Metsällä-kirjoitus-kilpailuun yli 600 vastausta

Syyskuun lopussa päättynyt valtakunnallinen Metsällä-kirjoituskilpailu keräsi yhteensä 635 erillistä kirjoitusta ja lisäksi valokuvia. Vastanneita nimimerkkejä oli 560. Aihepiiri oli innostanut runsaasti myös naisia ja nuoria osallistumaan. Kirjoituksia tuli kaikkialta Suomesta, vahvimmin oli edustettuna Pohjois-Suomi.

Kirjoittajat saivat osallistua kilpailuun kahdella kirjoituksella. Teksti sai olla tosipohjainen henkilökohtainen metsästysmuistelma, kaunokirjallinen kertomus tai vaikka runo.

Metsästystä kehotettiin lähestymään niin sosiaalisena toimintana, suomalaisen kulttuurin osa-alueena kuin luontokokemuksenakin. Tekstin sisällön ei tarvinnut olla omakohtaisesti koettua. Vastaajat ovat käyttäneet näitä mahdollisuuksia hyväkseen.

Kilpailun tulokset sekä kirjoituksista koottava antologia julkistetaan kevättalvella 2015. Kilpailun tuomaristoon kuuluvat päätoimittaja Lauri Kontro, kirjailija Markku Hattula, kirjailija Markku Turunen, kustantaja Liisa Heikkilä-Palo, kustannustoimittaja Lauri Oino ja intendentti Jukka Peltonen. Vastaukset talletetaan tutkimuskäyttöön Metsästysmuseon arkistoon.

Kilpailun järjestivät yhdessä Maahenki-kustantamo, Maaseudun Sivistysliitto, Suomen Metsästysmuseo ja Suomen Metsästäjäliitto. **MT**

Suomalainen mies syö nakkeja mieluiten yksin

Miehet herkuttelevat nakeilla mieluiten yksin ja naiset puolestaan perheen kanssa, kertoo Atrian perjantaina julkaisema suuri suomalainen nakkitutkimus. Myös ikä vaikuttaa nakkimieltymyksiin: nuoremmille maistuu mausteisempi nakki ketsupin kera, vanhempi väki suosii lihaisaa ja kuorellista nakkia sinapilla.

Nakkitutkimus paljastaa, että nakit ovat suomalaisille helppo arkiruoka, joka kuuluu ikään tai sukupuoleen katsomatta kodin ruokapöytään. Suomalaisille nakkiruokien ylivoimainen suosikki on nakit ja muusi, johon on mieltynyt jopa neljäsosa kyselyyn vastanneista. Toiseksi suosituimmalle sijalle nousi perinteinen nakkikastike.

Suomen nakkimaakunnaksi kyselyssä puolestaan ylsi Kainuu, jossa yli puolet kyselyyn vastanneista syö nakkeja vähintään kerran viikossa.

Miehillä ja naisilla on nakkien suhteen melko samanlainen maku, mutta erojakin löytyy. Lähes kolmannes miehistä kertoo nauttivansa nakkeja mieluiten yksin, kun vastaavasti naisista neljä kymmenestä kertoi syövänsä nakit mieluiten perheen seurassa.

Joka toinen miesvastaaja kertoi nakkien maistuvan yöruokana nakkikioskilta syötynä, kun taas melkein joka toinen naisista kertoi nakkien maistuvan arkiruuan lisäksi mieluiten retkieväänä nuotiolla paistettuna.

JAANA KANKAANPÄÄ

Nakkitutkimus paljastaa, että nakit ovat suomalaisille helppo arkiruoka, joka kuuluu ikään tai sukupuoleen katsomatta kodin ruokapöytään.

Jos suomalaiset nauttivat nakkeja sellaisenaan, sipaistaan päälle mieluiten sinappia. Toiseksi suosituin lisäke nakille on kurkkusalaatti ja kolmantena tulee ketsuppi.

Eri ikäisillä erilainen nakkimaku

Kaikkien ikäryhmien mielestä täydellinen nakki on maukas. Nuoret, 15–24-vuotiaat suosivat kuitenkin mieluiten kuorettomia ja mausteisia nakkeja.

Itse tehtyjä nakkeja arvostavat 25–35-vuotiaat ja he pitävät niissä myös tulisista mausteista.

Terveellisyyttä arvostavat 35–44-vuotiaat ja he hakevat vähärasvaisia ja vähäsuolaisia nakkivaihtoehtoja.

Nakin rakenteeseen kiinnitetään huomiota erityisesti 45–54-vuotiaana, jolloin nakin halutaan olevan napakka ja napsahtava. Lihaisaa ja kuorellista nakkia suosivat yli 55-vuotiaat.

Nakkimieltymyksiä selvitettiin syyskuussa Atrian teettämänä digikyselynä, johon vastasi 1258 suomalaista. Naisten osuus vastaajista oli 61 prosenttia ja miesten osuus 39 prosenttia. **MT**

Martoilta oppia ravitsemus-suosituksiin

Martat kutsuvat kaikki tutustumaan suomalaisiin ravitsemussuosituksiin. Marttapiirit ympäri Suomen järjestävät kuluvalla viikolla kaikille avoimia Kauha & Kukkaro -tapahtumia, joissa kuullaan, miten suosituksia voi toteuttaa käytännössä.

Ruuasta saamme energiaa, tärkeitä ravintoaineita, aistielämyksiä ja yhdessäolon kokemuksia. Hyvä ruokavalio ei rajoita turhaan eikä tee elämästä hankalaa. Hyvä ruokavalio tekee hyvää niin keholle, aisteille kuin ympäristöllekin. Hyvin voi syödä monella tapaa ja martat antavat vinkkejä, miten jokainen voi löytää oman tavan syödä hyvin.

”Kun syömme runsaasti kasviksia, teemme palveluksen sekä itsellemme, että ympäristölle. Riittävä määrä on 5–6 annosta kasviksia, hedelmiä tai marjoja päivässä”, vinkkaa Marttojen kehittämispäällikkö **Kaisa Härmälä**.

Marttaliitto on mukana Raha-automaattiyhdistyksen rahoittamassa Syö hyvää -hankkeessa, jota Kuluttajaliitto koordinoi. **MT**

Piirien tapahtumien ja luentojen tarkat ajat ja paikat löytyvät marttapiirien kotisivuilta *www.martat.fi/piirit* tai kootusti Marttojen tapahtumasivulta *https://martat.pwire.fi/www.martat.fi/marttailu/tapahtumat/syodaan-hyvaa-kauha-kukkaro-martat/*. Syö hyvää -hankkeen kotisivuilta *http://syohyvaa.fi/* löytyy runsaasti tietoa uusista ravitsemussuosituksista.

Ostetaan

Ostetaan **koneita**

PUIMURI John Deere, Massey Ferguson, Volvo, Claas, Fahr, Sampo 500 tai 580. Myös korjattavaksi. P. 040 8765516.

KOVA-SEKÄ PYÖRÖPAALAIMIA: John Deere, Claas, Welger ja muita merkkejä. Kaikenkuntoiset käy. P. 040 3739327.

Ostamme käteisellä: M-B, Man, Volvo, Scania, ym. k-autot ja moottorit. Euro-Teli Oy, Hki p. 0400-646200, 0500-659678.

MF traktori 60-80-luvulta. P. 040 3696710 Etelä-Suomi.

Salkkumallinen aggregaatti 2-3 kW. P. 040 5687726.

Etuk. soviteos. Pika Bertta, Lännen Deutz-Fahr 4.70 4w. 050 5210082.

Mökki/harrastetraktori, korjattavakin, oma haku. 0400 431538.

Starttimoottorit David Brown 25 D ja Takra Delco remy. Mahdollisimman pian! P. 0400 302930.

Toyota Hilux tai Hiace, edullinen. Kiire. P. 040 6589222.

Perunalajittelija, väh. 3 kokoon. P. 0500 202476.

Potila. Kultivaattori K15. P. 0400 740315.

Traktoreita työkoneineen purkuun ja kunnostukseen. P. 0400 661593.

Ostetaan **maa- ja metsätalous-tuotteita**

Rehuviljaa, ohraa, kauraa ja vehnää. Maksetaan haettaessa tai sopimuksen mukaan. P. 0400 160937.

Koneet ja tarvikkeet

Myydään **traktoreita**

TRAKTORIT, PUIMURIT jne. SUORAAN ENGLANNISTA
Soita Juha Säde 0400 831993
juha@europlantfinder.fi www.tamminen.co.uk

Valtra T190 -06
Ml. 5100 h, 210 hv, Valtra 75 -etukuormain, 50 km/h, alaterä, autocontrol/sähkönost., etujousitus, HiTech, hydr.suunnanvaihto, ilmaistuin, ilmastointilaite, jarruventtiili, metsäohjaamo, ohjaamojousitus, pikavaihde, polttoainesäiliö teräs, ryömintävaihde, Selecto 3 tai 4, Softdrive, teollisuusetuakseli
78 000 € sis. alv 24%
Jyrki Akkanen
AGCO Syomi Oy
Kaupinkatu 26, Kouvola
P. 0400 649 678
Voit soitella tai kysyä koneesta iltaisin ja viikonloppuisin
jyrki.akkanen@valtra.com

Koneet akr.fi
Kultivaattori Lemken 9/500
työlev. 5m, 2006, 15800€ +alv.
AKR OY LOIMAA
P. 040 5743066

Deutz Fahr 6180 Profiline
ESITTELYKONE, 176 hv, TEHDASTAKUU 2 v.
Y-Agro Aura, Kimmo Raininko.
P. 040 9009514.

Siisti, toimiva Valmet 361 D vm. -62. Mukaan ketjut ja hiekotin. H. 2400 €. Tuonti polttoaineen hinnalla. P. 0400 355266.

International 434 vm. -72, hytillä, paperiton, 2400€. 0400 525784.

Myydään **maatalouskoneita**

POISTOHINTAAN

24.900,-
VÄDERSTAD SUPER RAPID 300C XL -07
System disc.

18.900,-
TUME VEGA 4000 -07
Täyskiekkokone. Pyöränvälijyrä, etulata, heinäsiemenlaite, takahara, Agrocontrol-näyttö.

14.900,-
KRAUSE 6 M -05
Ilmakylvölannoitin, työleveys 600 cm.
Soita! 050 381 5452
Ilkka Suominen / Laitila
www.konefarmi.fi
KONEFARMI